

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Typografie a publikování – 4. projekt

Využívání BiBTeXu

Typografie

Pojem typografie je s lidskou kulturou spjat již více než 500 let. Hospodářský růst a rozvoj vědy v 15. století s sebou přinesl větší potřebu komunikace. Tyto příznivé technické podmínky pomohly eskalovat revoluci v oblasti typografie.[8] Za vynálezce pojmu *Typografie* se označuje Johannes Gutenberg, jenž byl i vynálezcem revolučního knihtisku, který představil roku 1448 v Mohuči. [7]

Typografie je disciplína, zabývající se písmem a jeho správným výběrem, použitím a sazbou. Cílem typografie je zajistit čtenáři snazší čtení, efektivnější vnímání čteného textu a případně vyloučit možné chyby plynoucí z více možných zápisů téže věty.[6]

Typografické systémy

V typografii se vyskytuje pojem *Typografické systémy*. Dle typografických systémů jsou připravovány veškeré tiskoviny. Rozlišují se dva typografické systémy:

1. **Didotův** (kontinentální) systém využívá jako jednotku 1 bod = 0,3759 mm
a 12 bodů = 1 cicero = 4,513 mm (vychází z pařížské stopy – 72 cicer = 32,48 mm).
2. **Měrný systém Pica** (angloamerický) využívá jako jednotku 1 point = 0,3528 mm
a 12 points = 1 pica [pajka] = 4,234 mm (vychází z anglické stopy – 72 picas = 30,47 cm). [3]

Písmo

Při tvorbě textů je také velmi důležitý výběr písma. Druhy písma se vybírají dle jeho použití. V krátkém textu používáme bezpatková písma (např. Arial pro prezentace). V delších textech se však používá patkové písmo, protože patky nám pomáhají vést oči při čtení řádku (např. Times Roman).[5] Zvolíme-li nevhodný druh písma, dokument zcela znehodnotíme a nebude již záležet, že obsah dokumentu má kvalitní kompozici či perfektní reprodukci obrazových předloh apod.[1]

Kontrast textu a pozadí

Dobrý barevný kontrast je základním konceptem typografie. Při výběru barvy písma a rozvržení celkového designu je třeba dodržet, aby barvy pozadí a textu od sebe byly dobře rozeznatelné. Toto lze velmi dobře zkontrolovat převedením naší barevné kombinace text/pozadí na grey scale, pokud bude text čitelný, tak jsme vybrali i čitelnou barevnou kombinaci. [9]

L^AT_EX

Nejznámějším nástrojem pro sázení je L^AT_EX. L^AT_EX je svobodný software a komplexní sada značkovacích příkazů využívající sázecí program T_EX. L^AT_EX umožňuje tvorbu široké palety dokumentů, od vědeckých článků, zpráv až po složité knihy. [2]

Budoucnost digitálních tiskových strojů

V této oblasti tisku se vývoj směřuje převážně k adaptaci speciálních materiálů, jako jsou např. grafické listy, texturované materiály či substráty, které nejsou typicky vláknité, to znamená především využití plastů a folií s maximální gramáží 400 g/m². [4]

Použitá literatura

- [1] Horný, S.: *Počítačová typografie a design dokumentů*. Praha: Grada, 1997, ISBN 978-0321173850.
- [2] Kopka, H.; Daly, P. W.: *Guide to LaTeX*. Boston: Addison-Wesley, Čtvrté vydání, 2004, ISBN 03-211-7385-6.
- [3] Sirůček, M.: *Pravidla české digitální typografie*. Diplomová práce, Vysoká škola ekonomická v Praze, Praha, 2007.
Dostupné z: <<https://theses.cz/id/cdsxhs/>>
- [4] Typografia. 2014.
Dostupné z: <https://wayback.webarchiv.cz/wayback/20180624020153/http://typografiacz.cz/pdf/Typografia_2014_11_12_digi.pdf>
- [5] Typografická pravidla.
Dostupné z: <https://www.pslib.cz/milan.kerslager/Typografick_pravidla>
- [6] Typografie.
Dostupné z: <<https://www.strafelda.cz/typografie>>
- [7] Typografie.
Dostupné z: <<https://cs.wikipedia.org/wiki/Typografie>>
- [8] Uhlířová, M.: *Typografie web designu*. Diplomová práce, Univerzita Karlova v Praze, Praha, 2016.
Dostupné z: <<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/150953/>>
- [9] Yadav, P.: *Typography as a statement of Design*. ročník 2014, 2014.
Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/316683307_Typography_as_a_statement_of_Design>